

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 1.250
Letna naročnina L 2.500
Letna inozemstvo L 3.500
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XVIII. - Štev. 7 (885)

Gorica - četrtek, 17. febr. 1966 - Trst

Posamezna številka L 50

KONCILSKI JUBILEJ Prvoborci za mir na zemlji

terja od nas spremembe v življenju

Letošnje sveto leto je izredno, ker ni v vrsti rečnih svetih let, ki se ponavljajo vsako 25. leto, temveč je bilo oklicano ob izrednem dogodku, ob zaključku drugega vatikanskega cerkvenega zbora. Ko je sv. oče Pavel VI. napovedal to sveto leto, je posnemal svojega prednika Pija IX., ki je prav tako ob koncu prvega vatikanskega koncila, leta 1870, proglasil tak sveti čas. Skozi dolga stoletja so se mogli verniki udeležiti dobrot svetega leta, če so porovali v Rim. Sele 140 let je tega, kar je papež Leon XII. razširil odpustke svetega leta tudi izven rimskega mesta.

Svetemu letu pravimo tudi jubilejno leto ali na kratko jubilej. To pa je hebrejska beseda, kakor je enako naredba svetega leta prvizeta iz stare zgodovine hebrejskega ali judovskega naroda.

Tudi Judje so imeli nekakšno sveto leto; vsakih 50 let se je ponavljalo. V svetu letu niso obdelovali polja; kar je zrastle samo od sebe, so večinoma prepustili ubogim. Sužnjem so dali prostost in poravnali so med seboj vse premoženjske spremembe zadnjih 50 let.

Tako je bilo že pred 3000 leti. Ker pa niso imeli v tistih časih ne časopisov ne radia, so oznanjali pričetek svetega leta z močnimi trombami; od hraba do hraba so trobili po vsej Palestini. Taka tromba se imenuje v hebrejskem jeziku jobil. Zato so sveto leto imenovali tudi jobilovo leto (Lev 25,13) in od tod naš sedanji izraz »jubilejno« letu.

DOJINI NAMEN JUBILEJA

Pa naj bo dovolj tega zgodovinskega in svetopisemskega razmotrivanja! Poglejmo rajši, kaj namerava sv. Cerkev s tem izrednim jubilejnim letom. V smislu papeževega odloka ima to sveto leto dvojen namen: zahvaliti se Bogu za pravkar dovršeni cerkveni zbor in izprostiti božjo pomoč, da bi se nauki cerkvenega zbora tudi praktično izpolnili in prenovljenem duhovnem življenju krščanskih narodov.

Res je vredno in pravično, da hvalimo Boga, ki je dal pokojnemu svetemu očetu Janezu to veliko in srečno misel sklicati na vesoljni cerkveni zbor. Od leta 1870, ko se je zaključil prvi vatikanski koncil, se je namreč v Cerkvini in v svetu veliko spremenilo. Drugačne politične in socialne razmere, dve grozni svetovni vojni, množično preseljevanje beguncev, izredno velik napredek naravoslovnih ved in tehnike, vse to je ostvarilo nov svet. Tako je nastala potreba, da se Kristusova Cerkev v tem novem svetu na novo orientira, da pregleda svoj notranji ustroj, da točno izrazi svoje stališče do ločenih krstjanov in do nekristjanov, do vernih in nevernih ljudi ter poda navodila za krščansko življenje v tem razkristjanjenem svetu. In to ogromno delo je koncil pod vodstvom Sv. Duha čudovito dobro izpeljal. Iskrena torej zahvala nevidnemu in neumrljivemu poglavarju Cerkve, Kristusu Gospodu, za to veliko delo.

Zdaj se pa pričinja drugo, nič manjše delo: seznaniti svet s koncilskimi nauki, jih pravilno raztolmačiti in delati na to, da se v krščanskem življenju izpeljejo. Od tega bo največ odvisno, ali se bo v prihodnjih desetletjih ostvaril resnično boljši svet ali pa pojde sedanji versko mlačni in moralno propadli svet v svojo pogubo. Koncilski odloki pa niso direktno za ljudstvo; pisani so v bogoslovno-znanstvenem slogu in namenjeni najprej bogoslovnim strokovnjakom in dušnim pastirjem. Ti bodo morali koncilске nauke raztolmačiti in jih ljudstvu podati v preprosti domači obliki.

NASI LJUDJE SO SE VERI ODTUJILI

Vse prav. Toda komu naj dušni pastirji koncilске nauke tolmačimo, če nimamo ljudi pred seboj? Mar naj lesene klopi učim, kaj so sklenili koncilski očetje? Glejte, moj dragi, tu stojimo pred najbolj žalostnim dejstvom v Trstu in okolici: mnogo naših ljudi je v veri ope-

šalo, velik odstotek se jih je Cerkvi odtujilo in nič več ne marajo za nedeljsko službo božjo, naj bo latinska ali slovenska. In le majhen je odstotek tistih, ki še redno prejemajo velikonočno sveto obhajilo.

Spominjam se, kako so naši ljudje pred 70 leti polnili cerkve sleherni nedeljo, v adventu že ob petih zjutraj. In še mi je v spominu, kako so v postnem času že ob štirih zjutraj čakali pri spovednicah. Pa tedaj niso bile ceste razsvetljene niti cerkve zakurjene. Zdaj pa imajo ljudje vse ugodnosti: poti razsvetljene, cerkve tople in v svojem jeziku lahko sodelujejo pri sv. maši. Nič se jih ni prijeljo, ostala je velika duhovna revščina.

NA DELO, DOKLER JE CAS!

Kaj naj storimo spriču tolikega moralnega gorja, kaj naj ukrenemo mi, ki smo po božji dobroti še ostali zvesti veri in morali naših očetov? Mar naj čakamo, da zavladajo brezbožci in s šibo nauče naše mlačne ljudi spet Boga častiti? O, ne čakati, ampak delati, dokler je še čas.

Dvoje lahko storimo. Prvo je to, da za vse naše ljudi, ki so v veri opešali, goreče molimo. Sveta vera je velik dar božji. Nihče je ne dobi in nihče je ne obrani brez milostne božje pomoči. Pri vsem tem velikem pokoncilskem delu za duhovno obnovo sveta velja še vedno Pavlova beseda, da ni odvisno od tistega, ki hoče, ne od tistega, ki teče, ampak od Boga, ki se usmili (Rimlj 9, 16). Da, usmiljeni Bog, ki si za vse ljudi na križu izkrcval, usmili se tudi naših malovernih in nevernih župljanov ter jih milostno približaj sveti Cerkvi; prosimo te, usliši nas!

Drugo, kar moremo in moramo storiti, je lep zgled pravega krščanskega življenja. Lep zgled vernih katoličanov bo več izdal kot naše pridigovanje o koncilskih dekretih. V prvih tri sto letih krščanstva ni bilo nobenega koncila, a poganski svet je videl, kako kristjani trpe in umirajo za svojo vero ter kako se ljubijo med seboj. Ta zgled jih je ganil in pripeljal v krščanstvo. Tudi sedanji moderni poganski svet potrebuje takih zgledov.

Kar vas je še vernih, bodite vestni v spolnjevanju božjih in cerkvenih zapovedi. Vaše zakonsko življenje bodi sveto. V vaših družinah vladaj božji mir sloneč na medsebojnem uemanju in spoštovanju. Vse naj se vrši v ljubezni (1 Kor 16, 14). Z dobro besedo in potrpljenjem boste veliko pridobili, z jezo in pričakanjem boste vse izgubili.

Proč iz Trsta in okolice vsaka nacionalna mržnja. Ena vera, ena pravičnost, ena ljubezen naj družijo oba naroda v eno samo božjo družino.

Duh sprave in širokosrčnosti, ki diha iz vsega vatikanskega koncila, naj prešine te naše pokrajine in na mesto poganskega sovraštva naj stopi krščansko spoštovanje. Tako delajmo za izvedbo koncilskih naukov in za prihod boljših časov. Njemu pa, ki more storiti dosti več kot mi prosimo, njeni bodi slava v Cerkvi in v naših domovih skozi vse rodove. (Ef 3, 20).

Dr. Jakob Ukmar

Devetdeset ladij žita na poti v Indijo

V prihodnjih štiridesetih dneh bo pripelo v glavna indijska pristanišča 90 ameriških ladij, natovorenih z žitom in koruzo. Prva, 12 tisoč tonska ladja, je že prispela v pristanišče Bombay. Ladje bodo v teku 40 dni raztovorile milijon 200 tisoč ton žitaric. Iz pristanišč bodo preko železnice in s tovornjakom razdelili žito lačnemu indijskemu prebivalstvu. Vrednost te ameriške pomoči cenijo na 6 milijard in 200 milijonov italijanskih lir. Seveda so spet komunisti, ki skušajo prepričati ta ameriški pohod plemenite ljubezni do lačnega prebivalstva, a lakota bo močnejša od njih.

Svet že več časa z izredno pozornostjo sledi poskusom končati vojno v Vietnamu z razgovori namesto z orožjem. Združene države so ponovno izjavile, da so voljne začeti razgovore brez vsakih pogojev, njihovi komunistični nasprotniki pa take volje še niso pokazali, saj njim ni za mir na zemlji, njim je le za oblast in za osvajanje sveta, ki naj bi se slepo podvrigel njihovim ideologijam in gospodovalnosti.

Pravi mir je le Kristusov mir, oznanjen na božično noč ljudem, ki so blage volje. Cerkev oznanja ta mir skozi dve tisočletji vedno znova, toda vojna sledi vojni, kot bi tega nauka o miru sploh ne bilo. Poglejmo samo napore Cerkve zadnjega pol stoletja za mir.

BLAGOSLAVLJAM MIR, NE VOJNO

Ko je v zadnjih dneh meseca julija 1914 izbruhnila vojna med Avstrijo in Srbijo, je sedel na papeškem prestolu svetnik Pij X. Videl je, da bo ta spopad zanetil svetovni požar. Zato je sivolase mu cesarju Francu Jožefu pisal dolgo pismo, da bi ga odvrnil od vojne napovedi. Toda odgovora ni dobil. Nuncij je ves čas čakal pred cesarjevo sprejemnico, pa mu spremen ni bil dovoljen. Ko je avstrijski poslanik pri Sv. Stolici papežu vojno sporočil kot dovršeno dejstvo in ga v cesarjevemu imenu prosil, naj blagoslovi avstrijsko orožje, mu je Pij X. resno odgovoril: »Povejte cesarju, da blago-

slavljam mir; ne morem blagosloviti vojne in ne tistih, ki so vojno hoteli!« Tri tedne nato je veliki ljubitelj miru umrl.

Prišel je Benedikt XV. Tudi on je ponavljal poslanico svete noči: »Mir ljudem na zemlji!« A tudi njega niso poslušali. Po brezuspešnih poskusih, da bi dosegel pravičen mir, je nazadnje samo še klical: »Kraljica miru, prositi za nas!«

Benediktu je sledil Pij XI., ki je spoznal, da je bilo tedanje Društvo narodov brez moči, da bi reševalo mednarodne spore in tako preprečevalo nove vojne. Postavil je praznik Kristusa Kralja in v svojih poslanicah in nagovorih nenehno klical sveto svoje geslo: »Mir Kristusov v kraljestvu Kristusovem!« A vodilni možje niso marali Kristusovega miru. Narodi se niso hoteli razorožiti, ne mirnim potom rešiti spornih vprašanj.

Z MIROM SE NIČ NE IZGUBI

Pij XI. je dobil naslednika v Piju XII. Že ob njegovi izvolitvi je svet čutil, da stoji tik pred novo svetovno vojno. Papež je uporabil vso svojo diplomatsko spretnost, da bi nov svetovni spopad preprečil. »Nič ne bo izgubljenega z mirom; vse pa more biti izgubljeno z vojno.« je zaklical svetu po radiu 24. avgusta 1939. Tudi ta klic je naletel na gluha ušesa. Nekaj dni nato se je začela druga svetovna vojna, ki je trajala dobrih pet let in pol ter milijonom človeških bitij vzela življenje, domovino in svobodo...

Solidarnost v korist lačnim

Roteči poziv papeža Pavla VI., naj bi tudi Italija pomagala lačnemu prebivalstvu Indije, ni ostal brez odziva. Kot vedno ob velikih nesrečah, tako je tudi sedaj italijansko ljudstvo velikodušno priskočilo na pomoč lačnim milijonom Indijcem. Stranke, verske ustanove, radijske postaje, uredništva listov, vodstva tovarn in velikih obratov, vsi so se odzvali prošnji sv. očeta.

Pomanjkanje in glad sta zajela 150 milijonov Indijcev in 50 milijonov Italijanov jim je velikodušno ponudilo kos kruha. Predsednik republike Saragat je podpisal 10 milijonov lir, ki naj se izročijo indijskim oblastem za olajšanje silne lakote, ki je zadela Indijo. RAI, ki zajema vse radijske in televizijske postaje v Italiji, je od preteklega petka do tega torka zvečer nabrala že eno milijardo 600 milijonov lir za lačne v Indiji. Nabirke za Indijo so odprte tudi na vseh škofijskih kurijah. V Gorici je bilo do 15. februarja zvečer nabranih skoro sedem milijonov lir. Goriški nadškof msgr. Pangrazio sam je daroval 200.000 lir.

On je tudi naslovil goreč poziv na vse svoje vernike, naj prispevajo vsak po svojih močeh. Omenil je, da se vsako leto v postnem času vršijo nabirke za potrebe. To pot naj bi te nabirke zlasti namenili Indijcem, kajti njih stiska je res silna in zahteva takojšnje pomoči.

Sv. oče Pavel VI. je preteklo nedeljo omenil vernikom, ki so se zbrali na trgu sv. Petra, da je imel njegov poziv, naj se pomaga ljudem, ki trpijo lakoto na svetu, velik odziv. Papež je pri tem poudaril, da moramo pomagati vsi in da se nihče ne sme izgovarjati, da ni vedel ali da ni mogel. Velikodušna pomoč, ki se je po vsem svetu sprožila v korist gladnih, je sv. očeta zelo ganila. Zlasti ga je pa pretreslo pismo, ki sta mu ga poslala dva otroka in se glasi:

»Dragi sv. oče, atek nama je dejal, da so ubogi Indijci v velikih stiskah in da se ne more bit dober kristjan, če se ne pomaga ubogim. Zato sva se odločila, da Ti pošljeva vsebino svojih hranilnikov. Tudi bova redno molila po Tvojih namelih in za uboge. Poljub Ti pošiljata Emil in Lucija.«

ključno je z rižem, naj bi odslej uporabljali tudi druge žitarice in tako preprečili pretečo stisko z živili.

V Tinsukiji, kjer je imela Indira Gandhi 6. februarja govor, je ob zaključku nastala taka gneča, da je bilo 12 ljudi pohojenih. Vsakokrat, ko se Indira Gandhi pojavi v javnosti, nastane za čuvarje javnega reda velik problem, kako obdržati nadzorstvo nad navdušenim množico. Indira Gandhi je to navdušenje množice vsekakor v korist, saj ji pomaga pri utrjevanju njenega osebnega ugleda in posredno vpliva na Indijce, da sledijo njenim napotkom.

Veliki papež miru se je 9. oktobra 1958 poslovil s tega sveta. A sledil mu je še večji apostol sprave in mednarodnega miru, Janez XXIII. Njegovo okrožnico »Mir na zemlji« sprejmejo Združeni narodi v New Yorku, študirajo jo politiki in ji pripisujejo svetovni pomen...

VELIKI POSLANEC MIRU

Janez XXIII. je izdihnil svojo po miru hrepenečo dušo vprav na praznike, ob katerih se krščanski svet spominja prihoda Duha ljubezni. A tisti Duh mu je obudil naslednika, ki je v svojem prizadevanju za svetovni mir prekosil vse dosedanje papeže. Noben papež ni v tako kratki dobi vladanja dveh let in pol tolikokrat izpregovoril besede mir kot Pavel VI. Še veliko več kot papeževe besede pomenijo njegova dejanja za mir.

Po drugem zasedanju koncila je romal Pavel VI. v Jeruzalem, da poruši nenaravno steno, ki so jo predsodki v stoletjih postavili med božjim ljudstvom nove in stare zaveze. Obenem je Pavel VI. nesel v Jeruzalem poljub miru carigraskemu patriarhu Athenagoru.

Na koncu tretjega koncilskega zasedanja se je papež odpravil v Indijo, da se »kot romar miru, veselja in ljubezni« udeleži mednarodnega evharističnega kongresa v Bombay. Od tam je pozval državnike velikih držav, naj vsaj za nekaj odstotkov zmanjšajo izdatke za oboroževanje in prihranek dajo za kruh stradajočima dvema milijardama ljudi, ki nikdar ne ležejo siti k počitku.

Lani, 4. oktobra med zadnjim zasedanjem koncila se je pa papež odzval povabilu glavnega tajnika OZN in v New Yorku pred zastopniki 117 držav članic govoril svoj edinstveni govor, o katerem je celo sovjetski zunanji minister Gromiko rekel, da je eden najpomembnejših govorov v 20 letih obstoja Združenih narodov. Združeni narodi so šola človeštva k miru, je papež med drugim rekel. Zato jim je s svojim obiskom hotel dati vso moralno oporo in veljavo. Nato je zaklical vsem zbranim državnikom: »Ne več vojne, nikdar več vojne! Mir, mir mora voditi usodo ljudstev in vsega človeštva... Če želite biti bratje, izpusite orožje iz rok. Nihče ne more ljubiti z napadalnim orožjem v rokah.«

Na poletu med Rimom in New Yorkom so časnikarji v letalu papežu stavili vprašanje: »Ali bi bili pripravljeni potovati tudi v Peking, če bi tako potovanje služilo miru?« — »Gotovo!« je papež odgovoril.

Se eno veliko dejanje je storil »veliki poslanec miru«. Dan pred sklepom koncila je preklical izobčenje, ki ga je pred 900 leti izrekel Rim nad vzdorno Cerkvijo, ko se je l. 1054 odtrgala od cerkvene edinosti. Istočasno je tudi v Carigradu patriarh Athenagora za ničeno proglasil izobčenje, ki ga je takratni carigraski patriarh kot odgovor izrekel nad zapadno Cerkvijo.

Sv. oče je zadnje tedne osebno in neposredno posegal v vietnamski spor, da bi končal vojno in pomagal najti pot k miru. Bo njegov napor uspešnejši, kot je bil napor njegovih prednikov? Eno je vsaj gotovo: njegova prizadevanja odobrava vsa svetovna javnost, ki iskreno želi, da bi bila kronana z uspehom.

Dr. Jakob Kolarič CM

Nekaj k slovensko-italijanski problematiki in Trstu Predpust norčavi

Tržaški tednik Vita Nuova je dne 14. 1. 1966 objavil članek »Lettera Romana«, ki zanima tudi nas, ker nas indirektno poziva k odgovoru in pojasnilu. Zato smo mnenja, da javnemu pozivu smemo tudi javno odgovoriti.

Članek je podpisal Tržačan iz Rima in tržaški tednik je članku dal velik poudarek, saj ga je objavil v kurzivu in ga v celoti črno obrobil, kakor da bi šlo za osmrtnico tržaškemu mestu. Članek obdeluje štiri probleme tržaškega mesta: italijanstvo, krščanstvo, gospodarstvo in politiko. Nas zanima prvi del, kjer se dotika tudi Slovincem skupne narodnostne problematike. Drugi del bi nas tudi moral zanimati, toda ker se nanaša skoro izključno na položaj med italijanskimi verniki, ga ne bomo obravnavali. Prav tako ne tretjega in četrtega, ker se nas ne tičata.

DUH PO STAREM LIBERALIZMU

Najprej bi k članku povedali, da nas na splošno čudi razvrstitev problemov. Zdi se, da jih je članek zagrabil po njih vrednostni lestvici in postavil zato na prvo mesto narodnostni problem. Ali je res narodnostno vprašanje prvo vprašanje sedanjega Trsta? In zlasti ali naj bo to vprašanje prvo in poglavitno vprašanje za katoličana? Zato se ob branju nismo mogli ubraniti vtisa, da deht iz celotnega članka tisto staro liberalno mišljenje iz pred prve svetovne vojne in po njej, ki je videlo v narodnosti prvo in najvišjo vrednoto.

Naj nam članek ne zameri, toda naš vtis je bil ta. Zato tu pribijemo, da za katoličana narodnost ni in ne more biti prva in najvišja moralna vrednota. Iz tega sledi, da moramo vedno paziti, da pri bralcih ne bomo vzbujali vtisa, ko govorimo o narodnosti, da nam je to prva stvar v naši problematiki.

O ITALIJANSTVU TRSTA

O narodnosti Trsta pravi članek: »L'italianità è un elemento fondamentale dell'anima di Trieste... Il vero interesse di Trieste sta nel coltivare e difendere questo suo carattere costitutivo.« (Italijanstvo je eden temeljnih elementov duše Trsta. Resnična korist Trsta je v tem, da goji in brani to svojo sestavno značilnost).

Italijanskega značaja tržaškega mesta ni v zgodovini nihče nikoli izpodbijal, tudi Titova Jugoslavija ne, ki je po zadnji vojni začasno zasedla Trst. Saj je prav zaradi italijanskega narodnostnega značaja tržaškega mesta hotela dati Trstu poseben status samostojne narodne federativne republike, kot je takrat predvidevala jugoslovanska ustava. Piščev strah za narodnostni značaj Trsta torej ne temelji na nobeni stvarni grožnji od katere koli strani, posebno danes ne.

O ISTRSKIH BEGUNCIH

Pač pa je razvidno iz nadaljevanja, kje pisca čevlji žuli. Preide namreč takoj na odnos med Italijani in Slovenci v Trstu. In seveda omeni najprej »la cacciata della popolazione italiana dalle sue terre (in Istria) sulle quali viveva da sempre (izgon italijanskega prebivalstva iz ozemlja, na katerem je vedno živel). O tem »izgonu« je prav, če povemo jasno besedo.

Predvsem »izgon« pomeni, da nekoga s silo poženeš z njegove domačije, mu ne daš ne časa ne možnosti za izbiro, mu ne dovoliš, da si vzame s seboj, kar more ali kar hoče, in mu tudi pozneje ne daš odškodnine za izgubljeni imetj. To pomeni »izgon, la cacciata«. Tako so n. pr. naredili nacisti s slovenskimi družinami na Koroškem in na Štajerskem ter Gorenjskem, tako so naredili tudi v večji ali manjši meri Poljaki in Čehi z nemškimi prebivalstvom v Sleziji in Sudetih. Toda ali smo imeli v Istri po zadnji vojni enak primer?

Leta 1946 se je v stolnem župnišču v Gorici oglašila neka stranka zaradi dokumentov. Pri tem se je razvil razgovor. Stranka je povedala, da je doma iz Pule, ki so jo zasedli Jugoslovani. »Ali mi ne ostanemo pod Jugoslavijo. Vsi Italijani bomo mesto zapustili in jim pustimo samo prazne hiše. Naj si jih imajo, ker so jih hoteli imeti!«

Vprašamo se: Ali je to izgon prebivalstva? Nadalje vemo, da so Jugoslovani dovolili izselitev v Italijo vsem prebivalcem italijanskega jezika, ki so se za izselitev javili, pustili so jim vzeti ali vse ali vsaj večji del premičnega premoženja. Zato smo tista leta videli Istrane, kako so prihajali v Gorico in Trst naloženi s svojim blagom, kolikor so ga pač mogli vzeti. Tudi jih jugoslovanske oblasti niso iztirale ponoči ali nenadoma ali proti nji-

hovj volji. Kdor je hotel, je ostal. Le malokdo je bil res »izgnan«.

Ker Slovenci vemo, kaj pomeni biti »izgnani«, tega pojma ne moremo sprejeti za postopanje jugoslovanskih oblastj do istrskih Italijanov. Po našem mnenju je šlo za izselitev prebivalstva, kakor sta svoj čas storila Hitler in Mussolini na Južnem Tirolskem in v Kanalski dolini. Saj so Istrani dobili tudi neko odškodnino za zapuščene domove. Razumemo, da je istrskim beguncem težko po njih domovih, ki so jih zapustili, vendar resnica zahteva, da rabimo za pojme njih prave izraze.

BOJ ZA NASE PRAVICE

Ker članek tega ni napravil, je zapadel prav tistemu, kar očita Slovincem na Tržaškem, namreč »viktimizmu«, to je neupravičenemu objokovanju svoje zle usode. Nismo Slovenci v Italiji, ki neupravičeno objokujemo svojo zlo usodo, ampak so istrski ezuli, ki hočejo veljati za »mučenike« pred svojimi rojaki in pred svetom.

Ce se mi Slovenci pritožujemo, se pritožujemo zaradi tega, ker nam Italija ni dala ali noče dati, kar je zagotovila v svoji ustavi vsem svojim državljanom: popolno enakopravnost brez ozira na jezik, vero ali politično pripadnost ter jezikovno zaščito. To je italijanska republika zapisala v svojo ustavo in to želimo, da bi se izvajalo tudi glede slovenske narodne manjšine v mejah republike. Nič več!

Ce to zahtevamo, menimo, da to ni »viktimizem«, temveč da je to boj za naše državljanske pravice.

DVOJEZICNOST

Zatem prehaja članek k dvojezičnosti (bilinguismo) in pravi: »Trst je italijansko mesto s slovensko manjšino, vredno vsega spoštovanja... Pri zadnjem setju se je izjavilo za dvojezičnost ali ni dalo nobene izjave glede jezika 10% prebivalcev. Vsi ti razumejo italijanski. Če pa se kdo težko izraza ali težko razume, ima pravico do tolmača.«

Videti je, da avtor članka ne more trpeti slovenskega jezika v javnosti, zlasti ne kakih napisov. In vendar so kraji na Tržaškem, ki so stoo odstotno slovenski, drugi so mešani, drugi zopet stoo odstotno italijanski. Zakaj bi v krajih, ki imajo skoro izključno slovensko prebivalstvo, ne bilo tudi slovenskih napisov poleg italijanskih? In zakaj bi v takih občinah ne uradovali tudi po slovensko? Ali nismo enakovredni državljani kot so n. pr. Nemci v Boznu ali Francozi v Aostii? Če skoro vsi bolj ali manj razumemo italijanski, ali smo s tem izgubili pravico do rabe svoje materinščine?

Na sedežih policije je zapisano: »Policija je v službi državljanov.« To velja za vsakega uradnika v demokratični državi. Zato naj se uradnik potruži, da postreže državljana, in ne državljan, da ustreže uradniku. To je demokratičen red. Ali ni tako, gospodje? Saj ste sami tako zapisali in ste prav zapisali, ko ste se rešili iz fašistične diktature.

LONDONSKI MEMORANDUM

Sledj beseda o londonskem memorandumu. Članek je mnenja, da ta pogodba ne velja, ker se je razni partnerji ob raznih priložnostih niso držali, zlasti še zato ne, ker memorandumu ni odobril rimski parlament.

Znano je, da londonskemu memorandumu nasprotujejo vse nacionalistične skupine v Trstu od MSI do desničarskih demokratizanov, ki so po večini istrskega porekla. Tj bi memorandum najrajši odpravili in preklicali. Toda na memorandumu sloni vsa sedanja politika dobrega sosedstva med Italijo in Jugoslavijo. Na memorandumu sloni tudi videmski sporazum in vsj ostali sporazumi zadnjih let med obema državama. Ali naj se vsa ta politika, ki je dala tako dobre uspehe, poruši in se preide zopet k nekdanji politiki sovražnosti in medsebojnega neprijateljstva? Ali memorandum ugaja ali ne ugaja, njegove posledice so bile v glavnem pozitivne. Pa še nekaj: memorandum je mednarodna pogodba. O mednarodnih pogodbah pa je papež Pij XII. dejal, da jih je treba spoštovati in ne enostransko prestopati. To vodi do vojn, je zatrdil Pij XII. Enako je učil Janez XXIII.

Upamo, da tudi Vita Nuova želi mir med narodi in da spoštuje nauk papežev. Londonski memorandum je po naši sodbi mednarodna pogodba, ki sta jo prostovoljno sprejeli obe državi in ki je prinesla pomirjenje med dve sosedni državi. Zato moramo kot katoličani in demokrati delati na to, da se v memorandumu popravi, kar je morda nepopolnega, in da se izvaja

vse, kar je v njem dobrega, ne pa da se ta pogodba ruši in stavi v dvom njena veljavnost, češ saj je rimski parlament ni še odobril. Če je ni odobril, bi napravil svojo dolžnost, da jo odobri in s tem prispeva nov delež k pomirjenju na vzhodni meji Italije.

TEZKA OBTOŽBA

Dulce in fundo. To je težka obtožba zoper vse Slovence v Italiji. Tržaški dnevnik končuje prvi del svojega članka: »Spominjamo tudi, da je italijanska javnost javno in odkrito obsodila krivice, ki so se po prvi vojni zgodile proti slovenskemu življu, dočim ni bilo slišati ali brati niti ene javne besede obžalovanja od slovenske strani ne rdeče ne bele zaradi divjega izгона italijanskega prebivalstva iz italijanskih mest, zaradi kraških jam, neusmiljeno napolnjenih, in zaradi deportirancev, ki se niso več vrnilo.«

Iz tega se vidi, da avtor članka ali ne bere slovenskih časopisov ali pa jih ne razume, ker bi sicer ne obsodil tako grobo vseh Slovencev. Zato njemu in drugim v spomin navajamo, kar je napisal Slovenski Primorec, glasilo slovenskih katoličanov, dne 9. 2. 1946, torej pred 20 leti.

Pod naslovom »Italijani naj si zapomnijo«, piše omenjeni tednik med drugim: »Največja žrtev komunizma smo prav Slovenci in ne Italijani, kateri niso imeli ne prej ne sedaj niti besede krščanskega sočutja za številne desetisoče pobitih slovenskih ljudi in požganih domov, dočim mi na tem mestu še enkrat z vso iskrenostjo izpovemo svoje sočustvanje vsem prizadetim italijanskim družinam, ki je komunizem strl njihovo srečo.«

Kaj naj bi demokratični Slovenci izjavili več kot smo izjavili in to leta 1946, ko je taka izjava lahko stala človeka življenje? Toda nismo samo takrat obsodili nasilja, obsodili smo ga vedno, pa naj je prihajalo od kogar koli. Pa se zdi, da je »Vita Nuova« ostalo zvesta stari navadi, o kateri piše že omenjeni »Slovenski Primorec«: »Nekateri Italijani mečejo vse Slovence v en koš, češ da smo vsi Slovenci le banditi, razbojniki, komunisti in — schiavi.«

ZAKLJUČEK

Razpisali smo se v želji, da pojasnimo nekatera dejstva, ki jih Tržačan iz Rima, vsaj po našem skromnem mnenju, napačno tolmači ali ima nanje skrivljen pogled. To se ni zgodilo prvič v italijanskih katoliških vrstah. Najbrž, da je krivo dejstvo, ker ni bilo mogoče do sedaj imeti z njimi demokratičnega in odkritega dialoga o številnih problemih, ki tarejo nas in nje. Mi smo tak dialog, izmenjavo misli že večkrat skušali začeti, a smo vedno naleteli na zaprta vrata. Do kdaj bo ostalo tako? Laiki-politikci so nam že dali zgled. Prav bi bilo, ko bi jim ga dali tudi cerkveni krogi, zlasti tisti, ki dajejo ton pisanju v listu kot je Vita Nuova.

ODMEVI O OBISKU ljubljanskega nadškofa v Vidmu

Kot smo poročali, se je mudil v nedeljo 6. februarja v Vidmu ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik, kjer je imel predavanje »Oglej in Slovenci«.

Poslušalcem je nadškofa dr. Pogačnika predstavil videmski nadškof Zaffonato in povedal tudi razlog, zakaj so ga povabili. Dejal je, da ob Furlaniji bivajo Slovenci, ki so tudi v videmski nadškofiji in so dobri kristjani ter zvesti materi Cerkvi.

Videmski katoliški tednik »La vita cattolica« med drugim takole piše o obisku: »Najbolj zanimiv del predavanja je pa bil tisti, ko je ljubljanski nadškof, potem ko je omenil naseljevanja Slovencev ob Dravi, Savi in Soči, pokazal zgodovino njihovega počasnega in napredujočega pokristjanjenja. K pokristjanjevanju slovenskega ljudstva so pripomogli misijonarji, ki so prišli iz Ogleja in iz Solnograda (Salzburga). Misijonsko delo iz Solnograda je bilo vedno povezano z željo po raznarodovanju Slovencev. Misijonarji iz Ogleja pa so ves čas spoštovali etnične in jezikovne pravice Slovencev. In to spoštovanje so vedno ohranili, tudi kasneje, ko so Slovenci postali sestavni del oglejskega patriarhata. Oglejski patriarh in njegov namestnik so imeli vedno globoko spoštovanje do Slovencev, ki so bili pod njihovo oblastjo. Poskrbeli so za ureditev cerkvenega življenja z ustanovitvijo župnij in samostanov, dorežljivi so bili do cerkva in do brodečnih ustanov in nikoli jim niso hoteli vsiliti italijanskega jezika. Dokaz za

Predpustno veseljačenje, ki je bilo še pred nekaj desetletji prepojeno s folklorističnimi značilnostmi posameznih dežel in povezano s krajevnimi tradicijami, vsaj v Evropi vedno bolj izginja. Vzrok bo verjetno zlasti v tem, da današnje človeštvo pravzaprav predpust vse leto obhaja. Stalna želja po zabavi, uživanju in razvedrilu je povzročila, da se predpustni čas malodane ne razlikuje več dosti od drugih letnih obdobji.

Toda pustno veseljačenje ostaja slej ko prej izraz naravnostnih in materialističnih težej človeške narave, ki so povsem v nasprotju s krščanskim pojmovanjem življenja in njegovih nalog. Zato Cerkev prav za predpustne dneve vsako leto znova svoje sinove opozarja, naj ne pozabijo na svoje človeško dostojanstvo, na svoj božji izvor, na resnico, da je telo svetišče troedinega Boga in tempelj Svelega Duha.

Cerkev ni nikdar obsojala čistega veselja in zdravega razvedrila niti ni zahtevala od svojih otrok, da trpinčijo svoje telo. Nasprotno! Cerkev sama pospešuje vse, kar koristi počitku telesa, zato tudi tako vztraja na nedeljskem počitku. Ne more pa odobravati nebrzdane uživanja-željnosti, saj prinaša ta duhovno smrt duš.

V svoji materinski dobroti želi Cerkev le to, da bi telesno ugodje ne preprečevalo rasti duhovnosti v človeku in da bi se človek držal prave lestvice vrednot, ki edina more človeku prinesiti notranji mir ter dušo napolniti s tiho srečo. Ker pa pozna človeško slabost, nasljuje nago-

nov in slepo silo strasti, zato v predpustu opominja svoje vernike, naj bodo umerjeni v svojem razveseljevanju in naj jih vodi razum, razsvetljen od milosti, ne pa gola telesnost, ki se izživlja v orgijah vseh vrst in pušča za seboj le grenak priokus, naveličanost in pobitost.

Prav zato vabi Cerkev v zadnjih dneh predpustnega časa k zadostilni molitvi in češčenju Najsvetejšega. Štiridesetne pobožnosti z izpostavljenim Najsvetejšim naj bi poravnale krivdo in greh, ki ju v teh dnevih zagreše ljudje v svoji težnji po nekontroliranem veseljačenju; poleg tega naj bi te pobožnosti razlile obilje božjih milosti na vse, ki so potrebni nadnaravne pomoči v skušnjavah, katerim so izpostavljeni; istočasno so pa take pobožnosti izraz krščanskega pojmovanja življenja, ki se bo nadaljevalo v onostranstvu in zato zavračajo tisto pogansko mišljenje, ki ga je sv. pismo obsodilo z besedami: »Venčajmo se s cvetlicami, saj danes smo in jutri nas ne bo več!«

Cas torej, ki ga posvetimo veselju telesa, nikdar ne sme biti v škodo duši in njenemu miru. Tako duša kot telo imata nesmrten cilj tako v dobrem kot v slabem. V večnosti bosta deležna iste usode. Zato hoče krščanska ascetika voditi človekove telesne sile tako, da zaradi njih ne bo prišla v nevarnost tista blazenost, o kateri je sv. Pavel zapisal, da oko ni videlo in uho ni slišalo in srce ni doumelo, kaj je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo.

NOVICE IZ SLOVENIJE

Novoletni sprejem v Klubu poslancev

Tudi letos je predsednik komisije socialistične republike Slovenije za verska vprašanja Boris Kocijančič priredil v Klubu poslancev že tradicionalni novoletni sprejem za predstavnike duhovnikov rimskokatoliške in evangeličanske verske skupnosti. Sprejema so se udeležili vsj trije slovenski škofje s svojimi generalnimi vikarji ter okrog 70 duhovnikov.

Ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik je v svojem pozdravu odkrito opozoril na več težav, ki bi jih bilo treba rešiti že v tem letu. Na prvo mesto je postavil problem naših semenišč. Bogoslovno semenišče v Ljubljani in obe malj semenišči v Vipavi in Mariboru imajo zelo tesne prostore, ki ne odgovarjajo niti najosnovnejšim zahtevam življenjskega udobja. Na drugem mestu pa je ljubljanski nadškof izrazil željo vseh vernih Slovencev (pa tudi nevernih), da bi božič spet postal dela prost dan.

Vzhodna liturgija v mariborski stolnici

V nedeljo med osmino za cerkveno

zedinjenje je bila v mariborski stolnici vzhodna liturgija, ki sta jo opravila p. Ivan Koren SJ ter dr. Stanko Janežič, oba rojena v mariborski škofiji. Škof dr. Maksimilijan Držičnik je hotel sam vpletati svoje vernike v lepoto vzhodne bogoslužja, in je s prižnice svojim poslušalcem orisal zgodovino liturgije sv. Janeza Zlatoustega. Omenil je tudi božjega služabnika Slomška, ki je bil eden največjih delavcev za edinost med vzhodom in zahodom.

Verniki so obredom pazljivo sledili, dasi je bilo v cerkvi zelo mraz. Vero in očenaš so glasno molili, mnogi pa tudi prešli sv. obhajilo pod obema podobama. Po vzhodnem običaju so držali roke prekrižane na prsih. Ob koncu je mariborski škof podelil blagoslov z orientalskim križem po vzhodnem obredu.

Proces svobodi izražanja

V Moskvi se je v ponedeljek zaključil proces proti dvema sovjetskima pisateljema, ki sta se v svojih spisih večkrat kritično izrazila o obstoječih gospodarskih, družabnih ter kulturnih razmerah v Rusiji. Morda bi bil to sovjetski režim še prenesel, če ne bi bila omenjena pisatelja svojih spisov poslala v inozemstvo, da so jih tam objavili.

Zaradi tega sta bila obtožena protisovjetske dejavnosti in postavljena pred sodišče. Pisatelj Sinjavski, ki je ves čas procesa odločno trdil, da je nedolžen, je bil obsojen na sedem let prisilnega dela, pisatelj Daniel pa na pet. Obsojenca nimata pravice, da se pritožita na Vrhovno sodišče; edino, kar lahko storita, je prošnja na predsednika Sovjetske zveze Podgorneva, da ju pomilosti.

V svobodnem svetu je imel ta proces velik odjek, saj se je znova pokazalo, da v komunističnih državah ne smeš misliti s svojo glavo. Če to storiš, si obsojen če že ne več na fizično, pa vsaj na moralno smrt. Prisililo te k molku in to je dosti-krat hujše kot pa koga fizično odstraniti.

V Španiji so že objavili vse koncilске odloke

Španija spada med tiste dežele, ki so prve poskrbele za objavo koncilskih odlokov. Španske založbe so oskrbele prevod in ponatis besedila v poljudnih knjižicah, izšlo pa je že tudi nekaj kritičnih izdani-

Ekumenski sestanek v Indiji

Na sedežu narodnega krščanskega sveta v Nagpurju v Indiji so organizirali ekumenski sestanek med devetimi kristjani različnih Cerkva in devetimi muslimani. Sestanek je trajal štiri dni. Ob njegovem zaključku je predstavnik katoliške Cerkve jezuit pater Varka izjavil: »Naučili smo se drug drugega bolj razumeti; odločili smo se, da bomo z razgovorom nadaljevali.«

Na Ceylonu so odpravili nedeljo

Poslanska zbornica na otoku Ceylon je odobrila zakon, s katerim se nadomešča katoliška nedelja z dnem počitka po budističnem koledarju. Katoliški škofje so prosili delodajalce, naj omogočijo katoliškim uslužbencem udeležbo pri nedeljski svetj maši.

Mati Terezija Hanželič - 90-letnica

Sporod od 20. do 26. februarja 1966

V soboto, 19. februarja bo v Rimu v hiši generalni hiši kongregacije šolskih sester praznovala izredni jubilej dolgoletne vrhovne predstojnice č.m. Terezija Hanželič. Dopolnila bo 90 let življenja, tega posvečenega Bogu in bližnjemu. Rojena je bila 19.2.1876 na Hardeku pri Ormožu na Štajerskem kot hčerka glednega veleposelnika in župana. Otroška leta so ji tekla v globoko verni, strogo školski družini. V njej se je navzela priste, iskrene pobožnosti, ki izvira iz velike vere in temelji na osnovnih zavodih krščanske ljubezni.

Na življenjski poklic se je pripravila s pedagoškim študijem na učiteljski šoli sester v Mariboru. Po dovršenem celostnem izpitu se ji je odpirala pot v razne smeri. A idealna mladenka je zamala svet in njegove varljive zanke. Pa tudi redovno življenje ji ni bilo tuje, saj ji je imela priložnost opazovati skozi več let bivanja v zavodu. Spoznala je, da življenje v samostanu ni sicer še dovršena popolnost, pač pa je strma, veasih trda težka, a zato mnogo bolj varna bližnja do svetosti. Njena duša je hrepnela po visokim idealih; zato ni vložila prošnje za službo, ampak je zaprosila vrhovno predstojnico kongregacije šolskih sester v Mariboru za sprejem v kandidaturu. Celostno obleko je sprejela 15. avgusta 1900.

Prvi dovršeni dobri novice je bila nastavljen kot učiteljica na zavodski šoli v Tomaju na Krasu, a že po nekaj tednih je bila premeščena v Ljubljano v deški kongregaciji zavod Marijanišče. Celih 28 let delovala v Marijanišču. Svoje bogate izkušnje, ki si jih je pridobila z vestnim delom, je z vso vnemo posvečala vzgoji mlade.

Ko pa je bila tedanja marijaniška predstojnica s. Ridoia Purgaj izvoljena za vrhovno predstojnico kongregacije, je bila njeno mesto v Marijanišču imenovana Terezija Hanželič. Vodila je zavod skozi dolgo in težko dobo prve svetovne vojne, ko je bil zaseden od avstrijskega vojsništva in je bila v njem nastavljena vojska bolnišnica.

Skozi vsa leta ji je bilo poverjeno tudi vrhovno šole. Ko jo je dolžnost leta 1928 odšla na novo postojanko v Zemun, je bila šolska oblast njeno vsestransko delo priznala in ji je pred njenim odhodom poslala poseben pohvalni list.

V Zemun je šla kot pionirka. Tam je ustanovila nov zavod za vzgojo srednje mladen. V zavodu je bil otroški vrtec, enoletna meščanska gospodinjska šola ter internat za srednješolke in akademičarke. Zelo ji je bil v pomoč tedanji minister za notranje zadeve dr. Anton Korosec. Pomagal ji je gmotno pri nastavitvi zavodskega posloppja, pa tudi pozneje je blagohotno stal ob strani z navetimi z materialno pomočjo.

V juliju 1935 pa je bila na vrhovnem kapitlju v Mariboru soglasno izvoljena za vrhovno predstojnico Kongregacije.

Tedaj se je začela za č.m. Terezijo Hanželič, pa tudi najtežavnejša doba življenja. Trajala je polnih 21 let. Pod njenim predstojništvom je doživela kongregacija največji razmah, pa tudi najhujšo katastrofo.

Kongregacijo je našla lepo urejeno, razdeljeno na šest cvetočih provinc. Po raznih provincah je sama ustanovila do leta trideset novih postojank. Najbolj ji je bil pri srcu slovanski jug. Skrbela je za vzgojo mladen ter v ta namen poslala sestre v Vares, Paračin in Zaječar. Pa

tudi na strežbo bolnikov je mislila, ter prevzela nekatere bolnišnice in sanatorije v Srbiji.

Kardinal protektor Kamil Laurenti je nekoč dejal, da mora naša kongregacija usmeriti svoje delovanje na jug in vzhod med pravoslavne Slovane. Tam je zanjo od Boga določeno misijonsko polje. Saj je tedaj bila edina pristno slovanska kongregacija. Č.m. Terezija si je te besede vzela zelo k srcu in storila, kar je bilo v njeni moči, da bi se uresničile.

Toda že leta 1939 so se začeli zgrinjati nad Evropo temni grozeči oblaki. Izbruhnila je druga svetovna vojna, ki je uničila vse naše cvetoče postojanke v Jugoslaviji. Kongregacija je utrpela ogromno materialno in moralno škodo. Prvi in najhujši udarec jo je zadel, ko so v aprilu 1941 Nemci zasedli materno hišo v Mariboru, sestre pa brezobzirno razpodeli.

Č.m. Terezija se je zatekla v Marijanišče v Ljubljano, ki je bila pod italijansko zasedbo. Od tam je pomagala ubogim sestram brezdomkam kolikor je mogla. Kmalu pa je uvidela, da je nujno potrebno, poskrbeti novo središče. Provincialka tomajske province s. Urbana Gorup jo je vabila v Tomaj. Toda sama je začela misliti na Rim. Res sta se s. Urbano Gorup že v juniju 1941 odpravili v večno mesto. Tam sta našli razne osebnosti, ki so bile pripravljene, priskočiti jima na pomoč: kardinal protektor Pellegrinetti, p. Anton Prešeren, generalni asistent jezuitov ter p. Dominik Mandić, generalni ekonom frančiškanov.

Kmalu po prihodu v Rim sta bili sprejeti pri sv. očetu Piju XII. Bil je izredno ljubezniv; dovolil je, da se sme kongregacija naseliti v Rimu. Res se jima je posrečilo že koncem junija kupiti hišo na ulici dei Colli 10.

Za stalno so se sestre naselile v Rimu v novembru 1941. Spočetka jim je šlo zelo trdo; niti hrane niso imele, ker še niso dobile potrebnih živiliških izkaznic. Tedaj je priromal marsikak paket z živili v Rim iz tomajske provincialne hiše, da

je vsaj za nekaj dni odpomogel najhujši bedi.

Toda č.m. Terezija si je znala s prirojeno ljubeznivostjo pridobiti dobrotnikov med rimskim ljudstvom. Spoznala je plemenito gospo baronico de Rossi, ki je podarila kongregaciji starinsko hišo v ulici Consulta prav blizu Quirinala. Z najemninami stanovalcev so si sestre lepo pomagale, pa tudi s strežbo bolnikov po družinah.

Prišlo pa je leto 1943. Italija je kapitulirala. V domovini je zavladal leta 1945 veri in Cerkvi sovražen režim, ki je uničil še zavode, ki so bili v Ljubljanski pokrajini. Vsa naša zemlja je bila takrat ena sama velika bolečina. Tuja ideologija je brezobzirno in surovo uničevala vse, kar je bilo v zvezi z vero. Mnogo najboljših je padlo v boju za vero in dom, premnogi so bežali, da si rešijo vsaj življenje. Prihajali so v Rim preganjani, lačni, izčrpani od trpljenja in skrbi. Pod gostoljubno streho m. Terezije so našli zatočišče, okrepčilo in toplo besedo sočutja in umevanja, pa tudi bodrilo za nadaljnje boje. Odhajali so v tujino potolaženi, z zaupanjem v božjo Previdnost in z veliko hvaležnostjo v srcu.

Ko je č.m. Terezija utrdila položaj sester v Rimu, je iskala stikov s provincami. Iz domovine dolgo ni dobila nikakih poročil, zato jo je usoda tam ostalih sester tem bolj skrbela. Šele ko so se razmere v Jugoslaviji nekoliko ustalile in normalizirale, so začele prihajati v Rim vesti o novih skromnih delokrogih in novem načinu življenja sester.

Rada bi bila obiskala severno in južno-ameriško provinco, pa kot brezdomka ni mogla dobiti potrebnih dokumentov. Zaupno je potožila v privatni avdienci sv. očetu Piju XII. svoje težave. Vedno očetovsko naklonjen sv. oče je dovolil, da ji je državno tajništvo izdalo vatikanski potni list. Č.m. Terezija mu je za to njegovo izredno dobroto prav gotovo še danes hvaležna.

Iz Rima je obiskala parkrat obe ameri-

ški provinci, pa tudi postojanke v Kairu in Aleksandriji, le v domovino ni smela.

Dolga, trpljenja in trdih preskušenj polna leta vrhovnega predstojništva so izčrpala njene fizične sile. Zelela si je po-koja, da se pripravijo na zadnjo odločilno pot.

Ze leta 1941, ko se je bližal konec šestletne dobe njenega predstojništva, je razpisala vrhovni kapitelj, ki se pa ni mogel vršiti. Pokorna cerkvenim predpisom je brž po prihodu v Rim predložila zadevo sv. kongregaciji za redovnike, ki ji je podaljšala službeno dobo za nadaljnja tri leta. Ker po preteku treh let še ni bilo mogoče misliti na kapitelj, ji je bila doba zopet podaljšana za nedoločen čas.

Leta 1954 se ji je posrečilo, da je mogla kupiti hišo v via Farnesina. Bila je last nekoga Sicilijanca, ki je živel v Buenos Airesu. Prodal jo je za razmeroma nizko ceno. Vila je zidana v starinskem slogu, aristokratska, pa je bila zelo zanemarjena.

Č.m. Terezija se je z vso vnemo lotila preurejanja in popraviljanja vile, ki jo je bila namenila za sedež vrhovnega kapitlja in za bodočo generalno hišo. V začetku aprila 1956 je bila toliko preurejena, da je č.m. Terezija lahko sklicala kapitelj za avgust.

V avgustu 1956 so se zbrale na Farnesini sestre odposlanke iz vseh provinc, tudi iz Jugoslavije. Pri kapitlju je odložila č.m. Terezija težko breme vrhovnega predstojništva; na njeno mesto je bila imenovana sedanja vrhovna predstojnica.

Od tedaj živ č.m. Terezija na via dei Colli. V samotji tihe celice preživlja svoje dni v molitvi in svetj zbranosti. Pripravljala se na tisti blaženi trenutek, ko bo prvič v siju večne luči zagledala Kristusa Gospoda, ki mu je v ljubezni žrtvovala vse svoje dušne in fizične sile in zmožnosti. Vsi pa, ki jo spoštujemo in ljubimo, ji želimo iz dna srca, da bi tistega trenutka še dolgo ne bilo in da bi naša blaga č.m. Terezija dočakala še 100-letnico rojstva.

Prvo jubilejno romanje tržaških Slovencev

Ves dan v nedeljo, 13. februarja so se nad Trstom podili temni oblaki in večkrat je rosilo; v popoldanskih urah pa je droben dež vseskozi preprijal že mokro zemljo in jo zalival vse do večera. Tak je bil dan v naravi, a drugačno je bilo naše razpoloženje ob zbiranju pri kapucinski cerkvi na Montuzzi. Bili smo že uvrščeni po štirih v nepričakovano dolgi vrsti ter čakali na trenutek odhoda. Prišel je škedenjski župnik msgr. Latin s križem, se postavil na čelo procesije in nas vodil po ulici Capitolina do stolnice sv. Justa. Za javni red so skrbeli številni mestni stražniki.

Začelo se je tako prvo jubilejno romanje slovenskih vernikov v stolnico svetega Justa: bili so verniki iz Skednja, Sv. Ane in Kolonkovca, tem pa so se pridružili še verniki Sv. Barbare ter nekateri iz drugih del mesta.

Kdo se je sploh zavedal, da je nosil dežnik, kdo se je zmenil za dež? Dolg je bil sprevod, tako da konec procesije ni mogel slišati začetka; molili smo in prepevali. Kmalu so se prižgale mestne luči in osvetlile grič in mokra tla; zeleni park je nemo poslušal naš pogovor z Bogom.

Pred stolnico smo utihnili: pozdravili so nas zvonovi sv. Justa, katerim so se pridružile še orgle; pri oltarju nas je na svojem tronu pričakal g. nadškof.

Stopili smo v cerkev v redu in zbranosti, napolnili vse tri ladje svetišča ter pričakali zadnje vrste procesije.

Mirno in zbrano se je oglasila prva pesem: Usmiljen Jezus; v tem času se je g. nadškof odel v mašna oblačila. Sveta daritev se je pričela.

Nadškofu mašniku sta asistirala monsinjorja A. Salvadorj ter R. Tomizza. Vse-kozj je potekalo strnjeno sodelovanje vseh prisotnih v molitvi in v petju. Po evangeliju je spregovoril prelat dr. Jakob Ukmar, kateremu smo iz srca hvaležni, da je z namj poromal in nam ob tej priliki pridigal. Njegov govor objavljamo na drugem mestu. Med sveto mašo je lepo število vernikov pristopilo k sv. obhajilu. Med množico je bilo več slovenskih duhovnikov — pri svojih vernikih je bil tudi g. Lino Cocci —, ki so bili ljudem na razpolago za spoved.

Ze več let nosimo našo molitev in pesem po svetu, tokrat je prvič odmevala v naši stolnici. Pri sv. maši mašnik ni rabil kadila; pesem in molitev naših vernikov

sta bili najprijetnejše kadilo, ki se je raztegnilo med starodavnimi stebri in zidovi ter se dvigalo preko veličastnega zelenega mozaika do Najvišjega. Nad nami se je razširil odmev komaj zaključenega cerkvenega zbora, ki nam je odprl nova vrata in neslutene poglede.

Ob sklepu smo molili po namenu sv. očeta, za vse bolnike ter zapelj Marija, skoz' življenje. Ob tej pesmi se je g. nadškof poslovil od nas, mi pa smo se poslovili od stolnice.

Stopili smo iz cerkve ob mogočnem donenju orgel zadovoljni in veseli. Storili smo svojo dolžnost: odzvali smo se vabilu sv. očeta in našega nadškofa.

Bilo je to prvo romanje slovenskih vernikov, kateremu bo sledilo še nadaljnjih šest.

Daj Bog, da bi se ob tej priliki uresničile besede govornika in bi stopil duh pokoncilske Cerkve tudi v tista srca, ki še vedno vztrajajo v nesmiselnosti poganškega duha. Bog je samo eden, Oče vseh, ki vabi vse k sebi, Cerkev pa je tista božja stavba, ki vse združuje in vodi k večnemu cilju.

Dušan Jakomin

Mintjensa. Kredenca še stoji v izložbi. Zdaj bo družba pač dovolila doklado za otroka, kajpada. Morebiti bo zadoščala za takšnole kredenco in za nekaj stolov? Ali bo dostavila tiskarna naznanila o rojstvu? Še danes jih mora razposlati.

»No, Karolina, še nisi zmrznila?« Jodo je pravkar zapazil, kako ji miga drobno peresce na klobuku. »Vse drgeta na tebi, ljuba duša. Cloveka začne zebsti, če te vidi.«

»Gospodična so gorko zaviti,« pravi babica.

Teta Lientje se nekoliko vzravna. »Jaz se rada vozim s kočijo!« To misli iskreno. S svojimi tridesetdesetimi leti uživa spet otroško veselje. Škoda, da cerkev ni bolj oddaljena! Kočijaž odpre vrata. »Prosim, gospoda!«

»Kar hitro pojdi in si enega naroči,« pravi stric kočijažu. Potem so v cerkvi. Se dva krsta sta pred njimi. Posedejo bolj zadaj v prašne klopi. Samo Jodo ne, pravočasno se je domislil svoje salonske suktnje. Jon si ogleduje prvo postajo križevga pota: Jezusa na smrt obsodijo. Kakšen grd obraz ima Pilat! In oni drugi s

svojo skledo je zelo podoben teti Karolini. Oba krščenca vpijeta drug na drugega. Zveni kakor razglašene orgelske piščali. Organist pritiska neusmiljeno na obe visoki tipki, h in c. Ha—ce, tace, race. Pilat in teta Karolina pri njem. Jon zaspi.

»Ali hočete za mano?« Cerkovnik šepeta kakor vsi cerkovniki. Jon sliši vodo, kako curlja po Pilatovih rokah.

»Naprej, papa!« Stric Jodo ga bušne v hrbet in Jon vidi cerkovnika, kako drsa v krstno kapelo.

»Petrus, Jodokus, Karolina, kaj želiš od Cerkve božje?«

»Vero.«

Jon vidi, kako se sveča trese v tetini roki. Njen drobnj glasek ponovi: »Vero.«

»Vero!« zarjove stric, toda zveni mu po gledališko.

Petrus-Jodokus-Karolina se začne dreti. Voda je neznosna. In potem sol. Ali se to spodobi? Babica obrača juniorja naprej in nazaj.

bencljā h kropilniku in se pokriža dvakrat med brado in svojo brošo.

Prav tedaj, ko se odpeljejo, dospe pogreb. Nastavljen je za deveto uro. Eden prihaja, drugi odhaja. Življenje je preprosto: vstopiš in izstopiš. Jonu se neznansko hoče kave, gnjati in jaje.

Stric Jodo pripoveduje dovtipce iz kalendarja. Teta Lientje s svojimi debelimi očki se vsakokrat zahihita izpod svojega klobučka s pereščkom; babica se smeje zadovoljno in tolsto in krščence se ziblje na njenem trebuhu.

Pa so spet doma. Jon dá kočijažu pet belg, zadosti je za njegov smrkavi nos! Debela Neta želi pred vratj še enkrat srečo in blagoslov. Cedno je pometla pločnik pred hišo, zakaj novi kristjan ne sme čez sneg. »Veliko zemelj še imam, gospod Gerrits, in če bi česa potrebovali...«

»Ustrežljiva ženska,« pravi stric. »Tule je denar za tri torte. Danes moramo praznovati!«

Med krstom je bila prišla Marija, Greetina sestra. »Nisem mogla prej, Jon, zakaj Nandu sem morala namazati prej njegove rezine, preden je šel v tovarno. In česti-

Nedelja: 8.30 Kmetijska oddaja. — 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu. — 10.15 Poslušaj boste... Od nedelje do nedelje na našem valu. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Ognjeni meč«, dramatizirana pravljica. Drugi in zadnji del. — 12.00 Nabožne pesmi. — 12.15 Vera in naš čas. — 15.00 Sanremo 1966. — 15.30 »Voda«, veseloigra v treh dejanjih. — 17.15 Glasba tržaških skladateljev za komorne skupine. — 18.30 Obletnica meseca: »Ob 100-letnici Benedetta Croceja«. — 19.00 Dve sto let valčkov: Chopin, Johann Strauss in Arnold Schönberg. — 20.30 Iz slovenske folkloze: Rado Bednarik: »Pratika za drugo polovico februarja«.

Ponedeljek: 11.35 Radio za šole (Oddaja za srednje šole). Ponovitev ob 17.25. — 12.15 Lik iz naše preteklosti: »Msgr. Jože Abram«. Pripravil Rado Bednarik. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 18.30 Francoske simfonične skladbe iz prejšnjega stoletja. — 19.15 Poglavlja iz zgodovine slovenske književnosti: Vinko Beličič: »Gregorčičeve poezije«. — 20.35 G. Bizet: »Carmen«, opera v štirih dejanjih.

Torek: 12.00 Iz slovenske folkloze: Rado Bednarik: »Pratika za drugo polovico februarja«. — 17.20 Italijansčina po radiu: Osnovni tečaj, 23. lekcija. — 18.30 Koncertisti naše dežele. — 19.00 Plošče za vas, quiz oddaja. — 21.00 Pustna fantazija. — 22.55 Nova glasba: Posnetki s VII. festivala sodobne glasbe v Benetkah.

Sreda: 11.35 Radio za šole (Za I. stopnjo osnovnih šol). Ponovitev ob 17.25. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 18.30 Klavirska glasba. — 19.15 Higiena in zdravje. — 19.30 Poje pevski zbor »Lipa« iz Bazovca. — 20.35 Marij Maver: »Srečanec« - nagrajena novela RAI. — 21.00 Simfonični koncert, ki je bil registriran v dvorani Ajace občinske palače v Vidmu dne 18. marca 1964. V odmoru (približno ob 21.40) »Misli in nazori«.

Četrtek: 12.00 Za smeh in dobro voljo. — 17.20 Italijansčina po radiu: Osnovni tečaj, 24. lekcija. — 18.30 Klasič moderne glasbe. — 19.00 Pisani balončki, radijski tečaj za najmlajše. — 20.35 Z italijanskih festivalov popevk. — 21.00 »Kean«, drama v petih dejanjih.

Petek: 11.35 Radio za šole (Za II. stopnjo osnovnih šol). Ponovitev ob 17.25. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 18.15 Umetnost, književnost in privedite. — 18.30 Ob 10. obletnici smrti Marija Kogojca. — 19.00 Slovenski znanstveni delavci s tržaške univerze: Ksenija Levak: »Lizin lik v Plemiškem gnezdu Turgenjeva«. — 19.30 Postna predavanja: Jakob Ukmar: Kreposti. — 20.35 Gospodarstvo in delo. — 21.00 Koncert operne glasbe.

Sobota: 12.00 Lepo pisanje, vzori in zglede mladega rodu. — 15.00 Glasbena oddaja za mladino. — 16.00 »Volan«. Oddaja za avtomobiliste. — 16.30 Zgodbe druge svetovne vojne: Guglielmo Petroni: »Občutek svobode«. — 17.20 Skala in ladja - komentarji o dogodkih po koncilu in v jubilejnem letu. — 17.30 Jutrišnji solisti. Komorni orkester srednje glasbene šole iz Ljubljane. — 19.15 Družinski obzornik. — 20.35 Teden v Italiji. — 20.45 Vokalni kvintet »Niko Stritof«. — 21.00 Jezusovo javno delovanje, trpljenje in smrt. Sedem slik, ki jih je po evangeliju napisala Tončka Curk. Prva slika: »Janez Krstnik pripravlja Jezusu pot«. — 22.30 Koncerti za pihala in orkester.

tam, Jon, k otročku! Pogrnila sem mizo za kavo. Za! in krepak fantiček je, Greeta, odrezala si se, zdaj pa za nekaj let s tem prenehaj. Čim manj otrok, tem manj bremen.«

Jon je grdo pogledal. Skoraj kot bi Marijo udaril v obraz. Greeta se ustraši in potegne Jona k sebi. »Pusti to, naj čenča, močiček, midva storiva, kakor bo nama všeč.«

»Strela vendar,« se smeje Jodo, »prsti na nogah so mi zmrznili.«

Teta Lientje je počasi sklela svoj plašč. S svojo pompaduro se tiščj zdaj k peči. Trikrat odpre usta in vsakokrat vse umolkne, pa ni nič. Dokler Neta ne prinese treh tort na mizo.

»Tudi to je stričev dar!« pravi Jon. Greeta ga poljubi na ušesa. Tako radodaren stric! Potem pa se odpre pompadura in teta Karolina spregovori. Naj nikar ne mislijo, da je skopa. »Seveda, toliko kakor Jodo nimam, toda poglejte, tole je za krščenca!« Cekin! Zlato je zdaj redko. In potem še srebrni križec za nad zibelko. Visel je še nad posteljo starega očeta.

(se nadaljuje)

ANTON VAN DE VELDE

Srce zmaguje

10

Kočijaž otepa z rokami okoli sebe, ker ga zebe, in njegov konj se bedasto ozira na travnato bilko med kamni v tlaku. Sneg naletava. Kje pa ostaja babica? Najbolj gosa bi šla rada z njimi, potem pa bi morala Soojjeva Melanija paziti na bacano. Babica le pride. Naravnost od druge porodnice. Ljudj vendar ne more puščati kar tako menj nič tebi nič na cedilu. Dolgo je trajalo, od enajstih do zdaj o pol osmih. »Tudi prvi otrok, kakopak, ljubi gospod! Vi ste govorili boter? Merci!« Stopijo v kočijo. Junior je priden.

»Ljubezniv fantek, kajne, gospa?«

»Jaz nisem gospa,« začivka teta.

»O, brez zamere, gospodična...«

Jona spet popade spanec. Cuti, tla so ga kot statista zrinili v kot. Hvala Bogu, jubilej bo vse spet mirneje! Peljejo se mimo

GORIŠKE NOVICE

»Divji lovec« v Kat. domu

V nedeljo, 13. t. m. je SKPD iz Steverjana uprizorilo v Katoliškem domu Finžgarjevo štiridejansko Divji lovec.

Pust, deževen zimski dan je bil vse prej kot vzpodbuden za meščane, zlasti pa za okoličane, da bi zapustili svoje tople domove in se podali na prireditve. Marsikdo si je na tihem mislil: »V takem vremenu bo malo ljudi, Skoda! Igralci, ki so se toliko trudili, bodo razočarani.«

To malodušje se je pa takoj razpršilo, ko so odprli dvo vrata. Od vseh strani so začeli prihajati ljudje, posamezniki pa tudi cele gručice. In kot bi trenili, je bila dvorana zasedena. Prostorov je bilo zmanjkalo; in kdor je bil tako srečen, da si je priboril še kak stol, je sedel, drugi so pač morali stati. Kako lep je bil pogled na dvorano!

Ko je pred začetkom igre prišel na oder mladi steverjanski ansambel, ga je zlasti mladina navdušeno pozdravila in ga potem za njegovo izvajanje nagradila z burnim ploskanjem. Med odmori je iz zvala krasjela gledavcem čas tudi vesela harmonika. Tako nismo bili nestrpni in odmori so vse nam ob prijetni godbi zdeli kar kratki.

Kaj naj pa rečemo o igri sami? Ni naš namen, da bi podali strokovno kritiko o nastopu posameznih igralcev. Omenimo naj le, da so bile vloge na splošno dobro izbrane in da so jih igralci skušali doživeto podati. V glavnih vlogah kar moštrosko.

Pohvaliti moramo tudi scenerijo in luči. Nekateri slike so bile izredno lepe in sugestivne. Zvonjenje steverjanskih zvonov, posneto na trak za to priliko, je dalo slikovitemu okviru pečat domačnosti in topline.

Zelo lepi so bili skupinski prizori, ki so marsikomu priklicali v spomin srečna leta mladosti. Ko smo gledali te prizore, smo nehote vzklikli: »Koliko mladine!« In ta mladina se še danes ogreva za svetle cilje, čeprav je okoli nje toliko popačenosti in moderne otopenosti. Se ljubi materino besedo in izpričuje vero v boljše bodočnost. Zato nam je prav ta mladina poročila, da naš narod ne bo izumrl.

Nedeljska prireditev je pa tudi pokazala, kako si naši ljudje želijo iger, ljudskih iger. V njih vidijo svoj svet, v njih čutijo utrip domače zemlje. Naj zato ta igra ne bo zadnja! Podobne prireditve naj še mnogokrat združijo v prijazni dvorani Katoliškega doma »brate vse, kar nas je sinov slovenske matere!«

Nagrajeni goriški dijaki

Prejšnji teden je kulturna ustanova Rotary Club podelila nagrade dijakom goriške province, ki so z najboljšimi rezultati maturirali v šolskem letu 1965.

Najprej je dr. de Giacomij pozdravil vse navzoče in pojasnil namene in cilje te humanitarne kulturne ustanove, ki veže med seboj ljudi vseh narodnosti, študijajočim pa skuša pomagati in svetovati, da dosežejo svoje mesto v življenju.

Za njim je govoril šolski provoditelj De Vetta, ki je pohvalil iniciativo Rotary Cluba za nagrajevanje najboljših srednješolcev.

Sledila je podelitev diplom in zlatih kolajn 12 goriškim dijakom. Med nagrajenimi je tudi bivši dijak slovenskega liceja Komac Peter, ki je dovršil klasično maturo v šolskem letu 1965 s srednjim redom osem.

Sestanek predstavnikov štirih večinskih strank v goriški občini

Pred nedavnim so se na vodstvu Krščanske demokracije v Gorici sestali zastopniki štirih strank, ki sestavljajo goriški občinski odbor, da pregledajo dosedanje opravljeno delo in nakažejo probleme, ki jih je treba rešiti. Poleg župana Martine so se šeststanki udeležili predstavniki KD, PSI, PSDI in SDZ. Slednje sta zastopala odbornik dr. Sfiligoj in svetovalec dr. Bratuž.

Župan Martina je najprej podčrtal važnost medsebojnega zaupanja v občinskem odboru. Nato se je dotaknil nekaterih najbolj nujnih vprašanj, ki bi jih morala rešiti občinska uprava. Med temi so zlasti municipalizacija mestnih prevoznih ATG, industrijsko področje, prosta cona, regulacijski načrt in nekatere druge zadeve. Župan je podčrtal važnost vključitve slovenske manjšine v občinsko upravo.

Zastopniki posameznih strank so nato pojasnili svoja stališča in priznali resnost, s katero se loteva občinski odbor posameznih vprašanj. Stališče SDZ je pojasnil dr. Sfiligoj, ki je omenil tudi nekatera še neresena vprašanja, ki se tičejo zahtev slovenskega prebivalstva.

Temu sestanku bodo v bodočnosti verjetno sledili še drugi. Prav na ta način hočejo štirje večinske stranke pokazati odkrito in stvarno sodelovanje na upravnem področju.

Doberdob

Kljub različnim težavam smo imeli v soboto 12. februarja kulturni večer, posvečen katoliškemu tisku. Po pozdravnih besedah Karla Lavrenčiča je oktet Planika dovršeno zapel šest narodnih pesmi pod spretnim vodstvom Franceta Valentiniča.

Naslednji nastop je bil posvečen naši katoliški tiskani besedi: Slavka Lakovič je prebrala odlomek iz Katoliškega glasa

DRAMSKA SKUPINA DOM IZ ROJANA

PONOVI NA PUSTNO NEDELJO 20. FEBRUARJA V MARIJINEM DOMU
ULICA CORDAROLI, 29 VESELOIGRO V TREH DEJANJIH

GLAVNI DÖBITEK

ZACETEK OB 17.15

MED ODMORI SRECOLOV!

VABLJENI!

TRŽAŠKE NOVICE

Vzhodni dom v Trstu

Dne 25. januarja, na zaključni dan molitvene osmine za zedinjenje kristjanov, je bil na tih blagoslovljen Vzhodni dom v Trstu, v ulici delle Docce 38, blizu provincialne hiše šolskih sester pri Sv. Ivanu. V domu, ki so ga z velikim razumevanjem prenovile in dale na razpolago šolske sestre, bo sedež Apostolstva sv. Cirila in Metoda ter ekumenskega gibanja za zedinjenje z vzhodnimi kristjani.

V dom se je že vselil dr. Stanko Janžič, ki je prejel škofijski dekret, da vodi to delo, ki je po zadnjem vesoljnem cerkvenem zboru postalo izredno pomembno in se vedno bolj širi ter išče novih poti.

Veseli smo, da se tako tudi mi načrtneje vključujemo v svetovno prizadevanje za edinstvo med kristjani. Trst, stoji na meji med Vzhodom in Zahodom in je zato

Skavtjinje in skavti

od Novega sv. Antona v Trstu
vabijo na

PUSTNO PRIREDITEV

na pustno nedeljo 20. februarja ob 5.30
popoldne.

Na sporedu sta dve veseloiigrji in petje
skavtskega zbora.

še posebej poklican, da ostvarja ozračje medsebojnega razumevanja in zblizevanja.

V Vzhodnem domu, ki nosi tudi mednarodno ime Foyer Oecuménique, bo z marcem odprta ekumenska čitalnica. Obenem se bo začel tečaj za študij ekumenizma, vzhodnih Cerkev in ruskega jezika.

V Vzhodnem domu, ki je sicer majhen, vendar prijazen, naj bi se v domačem in iskrenem vzdušju srečevali zahodni in vzhodni kristjani, se medsebojno spoznavali in skladno duhovno rasli ter tako širili ekumensko misel na Vzhod in Zahod.

C. M.

Napajališče v Padričah

Svetovalec Slovenske skupnosti dr. Simčič je 28. januarja ponovno posredoval pri tržaškem županu za zgradnjo novega napajališča v Padričah, ki je zelo potrebno in so ga ljudje že dolgo zahtevali. Zdaj je dobil od pristojnega odbornika sporočilo, da je občina na njegovo posredovanje že določila zemljišče ter pripravila načrt za napajališče. Občinska uprava je tudi naročila ACEGAT-u, naj izdela proračun za dobavo vode. Takoj nato bo

o »daru tiskane besede«; Marija Gergolet pa iz zadnje »Mladike« o »Prešernu, našemu narodnemu pesniku«; Stanko Ferletič je iz Mohorjevega koledarja prečital o koncilu in slovenskem bogoslužju v Slovenski Benečiji. Končno še Joško Jarc lepo zgodnico iz »Pastirčka« »Branil se je«. Številno občinstvo je z obilnim ploskanjem nagradilo vse pridne recitatorje in še posebno odlični oktet Planiko.

Med nadaljnjim gledanjem barvnih slik (o tisku, izletih, STEDO, mladini) pa smo se tako zabavali, da smo prav pozabili na uro, ki je že kazala na zadnji del večera: bogat srečolov (20 piščančkov, 4 kg pršuta, namizni servis, vino, tri torte, klobase, vmes polno časopisov, knjig). Za mladino je bilo podobno v nedeljo popoldan.

Bog daj, da bi naši ljudje res vedno bolj ljubili slovenski katoliški tisk, se nanj naročili, ga čitali in drugim priporočali.

V nedeljo in ponedeljek se je vršila pri nas tudi nabirka za lačne v Indiji. Požrtvovalna dekleta so nabrala od darežljivih Doberdobcev blizu 100.000 lir. Gotovo bodo darovi še prihajali! Denar je bil oddan na goriško škofijo, da dospe, preko papeža v Indijo.

V soboto, 19. februarja zvečer bo v župnijski dvorani skoraj običajno »pustovanje«, katerega pripravijo cerkveni zbor in Dekliški krožek.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE NA GORIškEM

priređi

v nedeljo 20. februarja ob 16. uri
v KATOLISKEM DOMU V GORICI

PUSTNI VEČER

Nastopila bo mladina iz Gorice, Podgore, Steverjana, Standreža in Sovodenj s šaljivimi prizori in enodejanskimi. Deloval bo dobro založen buffet s pustnimi dobrotami. Vstopnina 250 lir, dijaki in otroci 150 lir. Vstopnice se bodo začele prodajati eno uro pred začetkom prireditve pri vratih v dvorano. Vabimo vse rojake, da v veseljem razpoloženju preživijo v Katoliškem domu popoldne že tradicionalne pustne nedelje.

Naša glavna naloga

Glavna naloga slovenske narodne skupnosti v Italiji je, da ostane pri življenju in da se pri ohranitvi svoje narodne ter politične individualnosti udeležuje javnega, kulturnega, gospodarskega in socialnega življenja v državi. K narodni ohranitvi spada ohranitev naše zemlje. To vprašanje postaja iz dneva v dan važnejše. Nastopil je skrajni čas, da pogledamo stvarnost v obraz. Od Milja do Gorice in preko nje je v nevarnosti zemlja, prepognjena z znojem naših dedov, tista zemlja, v kateri sta zakoreninjena naša narodna zavest in zvestoba. Požira jo moderna industrializacija. Živimo v dobi tehničnega napredka, ko ni možno življenje brez moderne industrializacije. Toda nam Slovencem industrializacija prinaša dvojno škodo: narodno in gospodarsko. Narodno zato, ker nam industrija ugrablja zemljo in tako izpodreza korenine, iz katerih se poživilja v naših žilah slovenska kri. Gospodarsko zato, ker izgublamo naše bogastvo in ker nas razlašča po smešno nizkih cenah.

Začelo se je takrat, ko so zavezniki ustanovili Industrijsko ustanovo v Zavljah. Od tedaj leto za letom izgublamo zemljo, doslej vsega nad 9 milijonov kvadratnih metrov. Če zemlje ne daš, ti grozijo z razlastitvijo. Ta razvoj se širi kot oljnati madež. V raznih pisarnah že pripravljajo načrte za Kras, govorijo o sinhrotronu (ki bi izbrisal slovenski značaj doberdobske in sovodenske občine), o industrijskem področju v Gorici in tako naprej.

Ali je vse to res potrebno? Naš odgovor: industrija da, raznarodovanje ne! V tržaški okolici, to je v Dolinščini in na Krasu sploh ni pogojev za moderni industrijski razmah. Isto velja za Gorico. Možen pa je takšen razmah v okolici Tržiča ob morju. Možna je torej industrializacija brez raznarodovanja tržaških in goriških Slovencev.

Na področju od Miljskega zaliva v smeri proti Dolini in Boljuncu so nad deset let

razlaševali naše ljudi ves čas po ceni, čeprav je v tem času cena zemlje zelo narasla. Na žalost se ni našel nihče, ki bi slovenskemu kmetu in delavcu magal, ko so dostikrat ravnali z njim nezakonito, kakor mačka z mišjo. Razlaševanju so šli mimo zakonov, da bi bili brezpravna raja. Ni se zganil komunistična partija, niso se zganili socialisti, niso se zganili drugi, ki so zaradi svoje brezbriznosti sokrivi, da so naši ljudje izgubili milijarde. Nekateri od nas se danes celo postavljajo v vlogo sodnika proti tistim požrtvovalnim Slovencem, so postavili na noge Odbor za postopno razlaščenecem, se prvi odločno postavili proti robu razlastitvam s pravno utemeljeno borbo, ki je omogočila, da je bila odkodnina za dvakrat in več povišana. Odbor je dosegel še več: postavil je jez prejem bodočim razlastitvam slovenske zemlje v špekulativne namene.

V trenutku, ko je Odbor dosegel postopno šanje cen za vse razlaščenecem ne gleda na to, kje so organizirani; v trenutku ko so pred nami nove hude borbe za obrambo zemlje; v trenutku, ko letijo raznih strani krivični očitki na račun Odbora za pomoč razlaščenecem, moramo odločno moralno legitimacijo kritikom, ki stišče deset let niso sami niti migali s prstom in če tudi drugače ne moremo služiti kot vzor zavrednih Slovencev.

OBVESTILA

POZIVU sv. očeta Pavla VI., generalnega tajnika ZN U-Tanta in predsednika republike Saragata se želi pridružitvi tudi naš list za pomoč gladujočim v Indiji. Zato bomo tudi v naši upravi sprejemali darove v denarju za Indijo. Nabirka se zaključuje v sredo 23. februarja. — Prav tako se pobirajo denarni OBČINI V STEVERJANU denarni spevkvi za boj proti lakoti v Indiji.

DUŠNOPASTIRSKI TEČAJ ZAMEJSKIH DUHOVNIKOV bo letos v Trstu (Tricesimo - Udine) od 22. avgusta zvečer do 24. avgusta popoldne.

TEČAJ ZA RUSCINO IN EKUMENSKI VPRAŠANJE. Z marcem se bo začel Vzhodnem domu v Trstu tečaj za ekumensko vprašanje in za ruski jezik. Tečaj bo dvakrat tedensko v popoldanskih večernih urah in bo trajal od 1. marca do 31. maja. Kdor se zanj zanima, naj se prijavi do 1. marca na naslov: Vzhodni dom, via delle Docce 38, Trst (tel. 95-57).

VODSTVO gospodinjstkega tečaja v Steverjanu vabi na razstavo kuhinjskih šivalnih izdelkov; ki so jih izdelale članice med dvomesecnim poukom. Razstava bo v nedeljo 20. februarja ob 9h zjutraj do 4h popoldne v občinskem vrtcu v Steverjanu.

Toplo vabljeni!

NAPRODAJ je nekaj čebelnjakov. Naslov v upravi lista.

DAROV!

Za Alojzjevišče: Družina Košuta 5.000; Tomsič P., Sovodnje 2.500; Milka Gorican ob 90 letnici č. matere Terezije Hanzelič 1.500 lir. — Bog povrni!

Za Zavod sv. Družine: K. D. Milčič 5.000; Družina Solari namesto cvetja 10.000; Bogomila Mikuž 10.000; lir 5.000; M. Goričan ob 90 letnici č. matere Terezije Hanzelič. — Bog povrni tisočkrat vsem blagim dobrotnikom.

Družina Terpin Franc iz Steverjana daruje v spomin pok. Brisko Albin-a 3.000 lir za farno cerkev v Steverjanu.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca trgovski L 30, osmrtnice L 50, večni davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

KEROZEN - NAFTA - DRVA - PREMOG

TVRDKA

Lourečič

KEROZEN »TOTALDOMO« VAM ZA TRST IN OKOLICO
DOSTAVIMO NA DOM VEDNO TEKOM DNEVA

TRST - DOMJO 38 - Tel. 99-331